

ÚJLAKI HANGOK

AZ ÚJLAKI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

IV.évf. 7.szám

1999. JÚLIUS

Búcsú

Nyelvünk *búcsú* szava ótörök eredetű (régebbi korokban volt *bulcsú* változata is); a jelenlegi nyelvhasználatban két fő jelentése olyan távol áll egymástól, hogy szinte két különböző szónak érezzük (ún. álhomonimák). A szó ősinek tartható értelme: 'elválás', illetve ennek szavakkal, gesztussal való kifejezése: 'elköszönés'. A latin *indulgentia* [e. *indulgencia*] szó jelentése 'engedékenység, elengedés' volt, az egyház konkrétan a bűnökért járó büntetés elengedését jelöli vele. Ennek magyar megfeleltetésére is a *búcsú* szót tartották alkalmasnak keresztény eleink. A fogalmat (mint *búcsú* szavunk második alapjelentését) az Egyházi Törvénykönyv a következőképpen határozza meg: „A *búcsú* az ideigtartó büntetés elengedése Isten előtt azokért a bűnökért, melyek maga a bűn tekintetében már el vannak törölve; a *búcsút* a kellően felkészült krisztushívő bizonyos meghatározott feltételekkel az egyház közbejöttével nyeri el, amely mint a megváltás szolgája hivatalosan kezeli és alkalmazza a Krisztus és a szentek által adott elégtétel kincstárát.” (1992. kánon)

A *búcsú* lehet személyhez, tárgyhoz (pl. rózsafüzér), helyhez (kegyhely), időhöz ill. alkalomhoz kötött: ilyen alkalom a templom titulusának (védőszentjének vagy címadó ünnepének) vagy pedig a templom felszentelésének ünnepe. *Búcsú* szavunk jelentésátvitellel az ilyen alkalmat is jelölheti, sőt további átvitellel a templombúcsúhoz kapcsolódó vásárt is érthetni rajta.

Templomunk *búcsúja* tehát július 2., templomunk címadó eseményének. Mária Erzsébetnél tett látogatásának emléknapja, melyet népnyelvünk az aratáshoz kapcsolódóan Sárlos Boldogasszony ünnepének nevez. Aki a plébániatemplomot a *búcsú* napján áhitattal meglátogatja és ott egy Miatyánkot és egy Hiszekegyet elimádkozik, teljes *búcsút* nyerhet - azaz ideigtartó büntetésének teljes elengedését -, a szokásos feltételek mellett.

Ezek a feltételek: gyónás, áldozás, imádság a pápa szándékára (legalább egy Miatyánk és egy Üdvözlégy). Ha nincs meg bennünk a minden vétkes ragaszkodástól való mentesség - amely a legnagyobb szenteket kivéve senkiben sem teljes -, megfelelő arányú részleges *búcsúban* részesülünk, melynek mértékét az egyház korunkban már nem jelöli meg közelebről.

A *búcsú* alkalmából tehát *búcsú* nyerhető el, magunk vagy elhunytjaink javára - akad-e ennél különb *búcsúfia*?

Szaszovszky József

Mélység a mélységet

A hétköznapi szentmiséken János atya Barsi Balázs ferences atya „Mélység a mélységet” c. könyvéből emel ki gondolatokat. A könyv címe a 41. zsoltárt idézi:

„A mélység a mélységet hívja
vízárjaidnak zúgásában,
minden hullámaid és habjaid
általmennek rajtam.”

Balázs atya július másodikán Sárlos Boldogasszonyról elmélkedik. Legyen ez az elmélkedésrészlet templomunk *búcsú* napján minden újlaki hívőnek ajándék.

„E két asszony találkozásában a korabeli zsidó rituálé szerinti megnyilatkozások mögött a látogatás teológiai valósága, az emberi találkozások isteni mélysége tárul elénk...”

A szeretetkapcsolat nagyságának, mélységének arányában engedhetem szememen keresztül bensőmbé hatolni a másik tekintetét. Ha beljebb lépne, határt sértene meg, amelyre elutasítás a felelet. Mária és Erzsébet azonban szabadon, minden fenntartás nélkül beléphetett a másik benső világába, mert mindketten tisztán szerettek. És mivel itt két Istenbe merült ember találkozott, ezért igen nagy mélységet járt be tekintetük. Odáig hatolhatott, ahol a másikban Isten lakozik; Máriaiban a megtestesült Ige, Erzsébetben a hitet támasztó Szentlélek...

Annak a méltatlanságnak az átérzésénél, hogy egymás szeretetére méltatlanok vagyunk, nem szabad megállni, hiszen a szeretet Istentől való. Ebből a meglátásból születik a Magnificat... Egyes szám első személyben ketten énekelni az Úr dicséretét; ez már a szentek közösségének megvalósulása.”

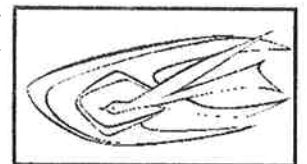
Keglevich Lászlóné

Megbémálva

Huszonnyolcan vállaltuk, hogy megjelöljön minket a bíboros atya az öröm kenetével, a fény öltözetével, az üdvösség köpenyével, a múlhatatlan boldogság eltörölhetetlen pecsétjével, a hit pajzsával és félelmetes sisakjával az ellenség minden művével szemben.

Útravalónk a bölcsesség, az értelem, a jótanács, az erősség, a jámborság, az isteni tudomány és az istenfélelem. Most már kétszen állunk a világ előtt megvallani hitünket. Az Egyházhhoz még szorosabb kapocs fűz, így jobban tudunk társulni küldetéséhez. Hűségesen kitarunk és megálljuk helyünket, képességeink szerint tudunk munkálkodni. Isten adja, hogy így legyen!

Udvari Orsolya

Litánia Szent Annához

templomunk képe előtt

Kedves jó szent Anna,
drága jó nagymama,
óvjad unokáink
július hónapba'.

Látod a sok gyerek
szerteszték tekereg,
utcákon, tereken
sok veszély fenyeget.

A tévékészülék
ezer csatornája,
harsogó, butító
sok hazug reklámja.

Csillogó csábítás,
videók és drogok,
unalomból hajszolt
haszontalan dolgok.

Számítógépeknek
mesterkelt világa
ne legyen szebb, mint a
nyár ezer csodája.

Kedves jó szent Anna,
adj értelmes nyarat,
hasznos időtöltést,
tisztá táborokat.

Kedves jó szent Anna,
Úr Jézus nagyanyja,
könyörögi érettünk
július hónapba'.

egy újlaki nagymama

„Magasztalja lelkem az Urat,
és ujjongjon szívem üdvözítő
Istenemben.”

(Lk 1,47)

☺ Az újlaki arcok vendége ☺

Nyékly Kálmán

Somogyi hivatás, misszió Európában

Párizs. Notre-Dame. Ha egy kicsit odébb lenne az ablakom, idelátstana a tornya, de így is tudom, hogy felé tekintek. Notre-Dame annyit tesz: Miasszonyunk, Édesanyánk, Szűz Mária. Az andocsi Szűzanyára gondolok, akinek a lábainál éppen egy éve diakónussá szentelt Balás Béla püspök atya. Így lettem a kaposvári egyházmegye diakónusa. Inkardinálódtam, belegyökereztem a sokat szenvedett somogyi földre. Ugyanakkor osztrák kispap barátaimtól egy cédulán a Márk evangélium utolsó két versét kaptam: „ők meg elmentek és mindenütt hirdették az evangéliumot” (Mk 16,19-20). S most Párizsban vagyok, de már igencsak készülök hazafelé: Június 26-án 11 órakor papszentelés lesz Somogyváron.

1975-ben, amikor először sírtam fel Budapesten egy kórház szülőszobájában, még talán senki sem gondolta, hogy az ötgyermekes családban az elsőszülött fiúgyermek az Úrnak lesz szentelve. Felcseperedve orvosnak készültem, de az érettségi után kezembe került egy újságicikk. Röviden ezt olvastam ki belőle: misszió, Somogy, papság, gyere!

Pár nap múlva felhívtam a kaposvári püspök atyát. Még újdonsült püspök volt, nem szokott hozzá, hogy telefonon jelentkezzek nála a fiatalok papnak, így igen diszkréten afelől tudakozódott, hogy normális vagyok-e? Olyan őszintén tette fel a kérdést, hogy bizony csak hebegve-habogva dadogtam bele a kagylóba, hogy igen talán, végül is leérettségiztem az Esztergomi Ferences Gimnáziumban... Mivel éppen utazni készült, azt ajánlotta, hogy Siófokon Wirth János helynök atyánál jelentkezsek. Ezt meg is tettem, s ő nagyon kedvesen fogadott. Püspök atya mellesleg megemlítette, hogy két hét múlva Taizében is megfordul. Végül ott találkoztunk. Nem volt nehéz megismerni a három feketébe öltözött papiciviles alakot a több ezer fiatal között, de azért csak óvatosan mertem megközelíteni... Amikor aztán kiböktem a nevem, rögtön így fogadott: Hát te vagy az? Miért nem mondtad előbb? (Ebből rögtön gondoltam, hogy tudja, ki ez az „örült”...) Végül egy órát beszélgettünk a taizéi dombon. Felejthetetlen első találkozások voltak ezek.

Szemináriumba Budapestre kerültem, itt a tanulás mellett megismerkedtem az Emánuel Közösséggel is, ahol nemsokára el is köteleződtem a püspök atya engedélyével. Ez utóbbira azért volt szükség, mert a közösségbe lépéssel azt is vállaltam, hogy időm és energiám egy részével a közösség saját művében dolgozom. Ilyen szolgálatokon például: nemzetközi ifjúsági találkozók szervezése, hétvégi lelkigyakorlat-sorozatok tartása, imacsoportok kísérése, betegek és szenvedők pasztorációja. Ugyanakkor mély hívást érzek arra, hogy megismeressem a szerető Atyát a nem hívőkkel is. Mindemellett a püspök atya arra is kért, hogy a tanulmányaimat a papszentelés után is folytassam. Mindezekben a legnagyobb segítség számomra, hogy életem középpontjában az Oltáriszentséget tudom.

A plébánián, ahol ezt az évet töltöm, nap mint nap megtapasztalom, hogy a Szent-ségimádásból és a testvéri életből gyümölcsök fakadnak: a nem hívők rátalálnak Krisztusra, a hívők megerősödnek hitükben. Adná meg az Isten, hogy minél több helyen felfedezzék az Egyház ezen kincseit!

Kórustagok találkozója Újlakon

Régi újlaki énekkarosok találkoztak egymással újra. Június 5-én, délután 4 és 10 óra között a Szent István terem volt összejövetelünk színhelye.

1974 táján Pechán Kornél karnagyunk vezetésével néhány lelkes fiatal megalakította az újlaki énekkart. Most, negyedszázad elmúltával jó hangulatban elevenítettük föl a kórus rendszeres szerda esti próbáit, a 10-es nagymisék zengő áhitatát. Földéztük a húsvéthétfői vidám kirándulásokat, összejöveteleinket, és a templombúcsún való szerepléseket, melyeknek sokszor volt fénypontja Mozart *Missa brevis*-e. Halmos *Jubilata* c. művének hangulata ma is magával ragad. Az eltelt idő nem mosta el, sőt megerősítette az akkori fiatalok - ma már meglelt családapák és családanyák - barátságát. Elhatároztuk, hogy találkozóinkat - melynek létrejöttéért köszönet a lelkes szervezőknek, mindenekelőtt Horváth Beának - ezentúl évenként megismételjük. Jóleső érzéssel és hálával gondoltunk vissza utunkat egyengető, közösséggé válásunkat segítő papjainkra: Tibor atyára, Ottó atyára, Bády plébános úrra, az ifjú György atyára. A közelgő Sárlos Boldogasszony búcsúra is gondolva, összejövetelünket lélekből fakadó többszólamú motettával fejeztük be:

Tengernek fényes csillaga, üdvözlégy Jézus szent Anyja... szívünkől kérünk, imádkozz értünk!

Keglevich Pál

Családi események

A keresztség szentségében részesült: június 6-án Lőrincz Rita. 13-án Végh Angéla. 19-én Gergely Domonkos.

Örök hűséget esküdött egymásnak június 12-én Roberto Ambrosio és Schlegel Nóra. 19-én Glósz Tibor és Ézsiás Mónika, 26-án Lőránt Ferenc és Papp Ildikó.

✠ Halottaink: Békési Gáborné (60), Horváth Ferenc (77), Brunecker Ferenc (62), Simon Julianna (77), Külkey Dénes (57), Solymár Károly (88), Eitzenhoffer Lőrincné (85), Botos Józsefné (79).

Gratulálunk a frissen érettségizetteknek: Harmat Eszter, Havasi Ildikó, Ipolyi Emese, Józsa Borbála, Horváth Tamás, Rábl Balázs, Szabó Szeverin

Szerkesztőségünk örömmel adja hírül, hogy oszlopos tagja, Vajnai Krisztina házasságot köt Márialigeti Bencével 1999. július 31-én 16³⁰ órai kezdettel az országúti ferences templomban.

Hálát adunk az Úrnak újlaki papjainkért: János atya 45 éve, György atya és Gábor atya 30 éve szolgálja Krisztus egyházát. A Szentlélek kegyelme kísérje őket tovább útjukon!

Templomunk idegennyelvű feliratai

1. *Kívül a bejárat felett, latinul:*
CREATORI CREATURA = a Teremtőnek a teremtmény
2. *A Szt. Anna oltár feletti monstrancia szobron, héberül:*
JHVJ = Jahve. Isten neve tetragram formájában
3. *A Jézus Szíve oltár predelláján, latinosan:*
JOHANNES NEPOMUK = Nepomuki (Szent) János, a gyónási titok cseh védőszentje. A betűk nem egészen szabályosan követik egymást, középpüzt még egy olvasatuk van:
IHS = (Iesus Hominum Salvator) Jézus az emberek Megváltója
4. *A Szűz Mária oltár képén, németül:*
**O Maria hilf uns, steh und bleib bei uns
Damit unser Gebett nicht sei umbsonst
bitt dein allerliebsten Sohn, das es unser
Sünd verschon auch die H. [= Heilige] Dreifaltigkeit
von nun bis in ewigkeit 1706**
= Ó, Mária, segíts, légy és maradj velünk, hogy ne légyen hiába imánk. Kérd drága Fiadat, óvjon meg minket a bűntől, miként kérjed a Szentháromságot is mostantól mindörökké. 1706
5. *A szenteltvíztartón, németül:*
Gewidmet von Michael und Elisabeth Müller 1874 = Felajánlotta Müller Mihály és Erzsébet 1874-ben.
6. *A stációk fölött, németül:*
I. Station, II. Station stb. = I. állomás, II. állomás stb.
7. *A kápolna és a sekrestye előterében lévő díszes szekrényen latin felirat olvasható distichon versformában:*
**Inclita pastorum gregis aspice nomina ligno
sed magis incisa visceribus ovium.**
= Nézzed a nagynevű pásztorokat belevésve a fába, méginkább a juhok keblibe vésve bele.
8. *Ugyanitt szerepel latin formában 20 újlaki plébános neve és szolgálati ideje (1724 és 1984 között), a jobb alsó sarokban pedig a következő latin szöveg áll:*
Emerikus Horváth adumbravit, Julius Lopus fecit 1943
= tervezte Horváth Imre, kivitelezte Lopus Gyula, 1943

Bérmálkozók

Bakó Péter	Balázs
Gebauer Eszter	Mária
Gerlefalvi-Nagy Beatrix	Mária
Goda Beatrix	Klára
Grósz Zsófia	Teréz
Havasi Ildikó	Ceília
Harmat Eszter	Anna
Heteszy Szilvia	Edit
Horváth Tamás	Péter
Huszar Veronika	Erzsébet
Ipolyi Emese	Natália
Józsa Borbála	Fruzsina
Klinszky Mária	Magdolna
Nagy Krisztina	Mónika
Palenyik Krisztián	Alfonz
Rábl Balázs	Gábor
Sári Andrea	Mária
Smaraglay Gábor	János
Somfai Viktória	Mária
Surányi Csilla	Mária
Szabó András	Péter
Szabó Szeverin	Tamás
Tarlós Orsolya	Erzsébet
Tarlós Rita	Anna
Tátrai Andrea	Anna
Tóth Miklós Zsolt	József
Triznay Gyula dr.	László
Udvary Orsolya	Teréz

9. *Kiegészítésül a Zsigmond téri Szentháromság-szobor latin felirata:*

**SANCTA TRINITAS VNVS DEVS
MISERERE NOBIS PECATORIBVS**
= Szentháromság egy Isten, irgalmazz nekünk, bűnösöknek!

Ugyanott, a Mária-szobor alatt:

**AVE REGINA PIA VIRGO PVRA
TVO POTENTI PATROCINIO NOS FOVE**
= Üdvöz légy, kegyes királynő, tiszta szűz, melengess minket hatalmas oltalmaddal!
A két felirat kiemelt (itt: aláhúzott) betűiből kiolvasható dátum: 1856.

Szaszovszky József

**Szentmisék rendje
a nyári hónapokban**

Szentmisék rendje:

hétfőtől-péntekig: 6³⁰, 18⁰⁰;

szombat: 6³⁰, 19⁰⁰;

vasárnap: 7³⁰, 9⁰⁰, 10³⁰, 19⁰⁰;

A Margitszigeti kápolna miserendje:

vasárnap: 11⁴⁵;

A Szent István kápolna miserendje:

hétköznap: 17³⁰; vasárnap: 9⁰⁰, 11⁰⁰

ZARÁNDOKLAT

a pécsi pálosokhoz és tovább...

Május 29-én napsütötte, nyári reggelen indulunk Újlakról Pakson át Pécsre. Az Atya éve alkalmából és égi édesanyánk, a Szent Szűz tiszteletére szervezett utunk első állomása a Szent Imréről elnevezett pécsi pálos

rendi templom volt. Itt szentmisén vetünk részt, újlaki ministránsok közreműködésével. János atya szívhez szóló beszédét követően Bátor Bontond fiatal pálos atya (édesanyja közismert Újlakon) ismertette a Lengyelországból visszazármazott pálos rend működését hazánkban és a nagyvilágban, valamint a helyi templom (épült 1937-ben) és kolostor történetét.

Pécs városának néhány nevezetességét is megtekintettük szakavatott társunk, dr. Kálmán Mária történész-régész vezetésével. Pécs látnivalóira (az ősi székesegyház, a még ősbibb ókeresztény sírkamra, a dzsámiból lett katolikus templom, a Zsolnay-kút stb.) persze nemhogy néhány óra, de néhány nap sem lenne elegendő. Útban hazafelé Baján keresztül Kalocsára értünk, ahol megtekintettük az érseki székesegyházat. (István király alapította, Mayerhoffer András a barokk-korban újjáépítette, külső-belső tatarozása nemrég fejeződött be.) Megnéztük az altemplomot és a kincstárat is. Kántorunk vezetésével énekelve, zsolozsmázva tettük meg utunk befejező szakaszát. Köszönet az élményszerű, lelket gazdagító útért János atyának, Marikának és Zsoltnak!

Sütőri Istvánné

Júliusi események

- 2. P. *Sarlós Boldogasszony, templomunk búcsúnapja*
Az esti mise után együtt imádkozunk a kápolnában.
- 4. V. *Templomunk búcsúünnep, az esti 7 órás szentmisét Nyéky Kálmán újmiséti atya mondja*
- 3. Sz. *Szent Tamás apostol*
- 11. V. *Szent Benedek, Európa fővédőszentje*
- 16. P. *Kármelhegyi Boldogasszony*
- 18. V. *Szent Hedvig*
- 22. Cs. *Szent Mária Magdolna*
- 24. Sz. *Árpádházi Szent Kinga*
- 29. Cs. *Szent Margit*
- 31. Sz. *Loyolai Szent Ignác*

Gitáros szentmise a hónapban: 4-én 19⁰⁰

Hírek, hirdetések

* A bérmálás napján működött először templomunkban az új diavetítő, a műszaki bizottság, főként Bánki Attila és Lasetzky Frigyes munkája eredményeként. Az új vetítővászon, melyet az eredeti barokk keret vesz körül, visszahajtható, a régi vászon pedig eltűnt szép barokk szószékünkről, mely még a XVIII. században a budai klarisszáktól került Újlakra.

* A plébániánk területéről származó Kereszthegyi Albin karmelita atya június 27-én délelőtt 11-kor mondta gyémántmiséjét a rend Huba utcai templomában. Áldja meg Isten hosszú és hűséges szolgálatáért!

* Papszentelés. Július 3-án, délelőtt 11-kor szentelik pappá Andrásfalvy János szalézi szerzetest az újpest-megyeri Nagyboldogasszony plébániatemplomban, mely a magyarországi szalézi tartományfőnökség székhelye. Ez lesz az első rendtag-szentelés a rend magyarországi működésének újraindulása óta.

Képviselőtestületünk júniusi üléséről

Az újlaki képviselőtestület június 10-i ülését János atya az egészségügyi gondok számbavételével kezdte. Komoly baj sújtja templomatyánkat és sekrestyésünket, kántorunknak a hangszálaival van problémája, és papjaink sem éppen makkegzségesek. Nagy feladat a kántor, méginkább a sekrestyés helyettesítése; az utóbbi feladatát áldozatos hívek látják el, de mindkét területen elkel a további segítség. (Ez egyben felhívás is!) Megtudtuk, hogy már nagyjából biztos: az Ürömi utcai házat nem kapjuk vissza. Szó esett a bérmálás és a nyári napközi szervezéséről. Várhatóan hamarosan sor kerül a templom mögötti kert beültetésére és a napközis tábor szünetében a hittantermek festésére-lakkozására is.

Sz. J.

ÚJLAKI HANGOK

Megjelenik havonta.

Szerkesztik: Bóné Gergely, Havasiné Zentai Edit, Dr. Keglevich Lászlóné, Szaszovszky József, Vajnai Krisztina

Kiadja: Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia (1023 Budapest, Bécsi út 32.)

Felelős kiadó: Mester János plébános

LAPUNK INGYENES, HOGY MINDENKIHEZ ELJUTHASSON. A NYOMDAKÖLTSÉG: 15 FT. KÉRJÜK OLVASÓINKAT, HOGY LEHETŐSÉGEIKHEZ MÉRTEN TÁMOGAS-
SANAK BENNÜNKET (ÚJSÁGPERSELYEN KERESZTÜL)! KÖSZÖNJÜK!

Köszönjük az eddigi cikkeiket, észrevételeiket, és továbbra is kérjük, hogy azokat gépelve vagy olvasható kézírással vagy floppyn (a floppyt visszajuttatjuk) a plébánia oldalbejártán lévő postaládánkba dobják! Várjuk!!! - cikk - hirdetés - észrevétel - javaslat - kérdés - kritika - stb. - Az augusztusi szám lapzártája: július 20.